

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Filozofická fakulta

Ústav věd o umění a kultuře

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor práce a studijní obor: Matěj Steer, Kulturní studia

Název práce: The New Wave of Korean Cinema

Oponent práce: Prof. PhDr. Petr A. Bílek, CSc.

Slovní vyjádření, náměty a otázky k obhajobě:

Práce se věnuje aktuálnímu tématu globálního úspěchu jihokorejské kinematografie, k němuž se snaží najít vývojové kořeny. Práce spadá do oboru kulturních studií, protože se nevěnuje jen technické stránce (poetice filmu), ale materiál filmových příběhů staví do kontextu kulturní historie a respektuje i fakt, že výkladový pohled směřuje z pozice okcidentálních kulturních standardů na materiál, který se rodí v historicky zcela jiném kulturním kontextu.

Z tohoto důvodu je přirozené a dobré, že práce volí jako základní vkladovou metodu filmovou historii tak, jak se etablovala na konci 20. století v dílech Davida Bordwella a dalších. Zároveň ale práce smysluplně využívá i akademické práce věnované korejskému filmu, které vzešly z jeho lokálního prostředí, ale jsou psané anglicky (a jsou nastaveny tedy tak, aby výklad byl kompatibilní s transatlantickým uvažováním o filmu, narativu, serialitě atd. Práce se proto netopí v bažinách exotismu a nemá ani etnologicko-poznávací či fanouškovský charakter.

Výklad věnuje dostatečnou pozornost historickému kontextu korejské kultury a pozice filmu v ní; tento kontext má rámce reflektující jak vývoj politický (vztahy s Japonskem či Čínou), tak i společenský (enormní tempo změn a přenastavení životního stylu v některých obdobích). Zároveň ale do těchto širších kontextů nezabředává a vnáší je do výkladové linie jen tam, kde s vývojovou linií korejského filmu bezprostředně souvisejí.

Práce je pochopitelně v souhrnně vývojových a historizujících výkladových pasážích závislá na literatuře k tématu a nemůže zde nabídnout žádná původní zjištění či objevy. Opírá se o čtyři soudobé knižní monografie a o řadu dalších dílčích zdrojů v časopiseckých článcích či materiálech publikovaných on-line. Výkladovou kompilaci provádí kultivovaně, text není zahlcen přemírou citátů a je dobře patrné, kdy je výklad parafrází určitého zdroje a kdy volí vlastní stylizační cesty. Výklad Matěje Steera také svědčí o tom, že si dobře osvojil kulturní terminologii a argumentaci; proto je výklad zřetelný, ale problematiku neposouvá ke zjednodušujícím formulacím, ale ani naopak nepřetěžuje svůj diskurs zaumnými pojmy a koncepty. Angličtina výkladu je přirozená a stylově adekvátní; bohužel text ale není ideálně zeditován: nevychytány zůstaly i podstatné překlepy ve jménech (záměna Kalby za Kilby na s. 12; příjmení Lee s malým „l“ na s. 9; „Hynagjin Lee“ namísto správného Hyangjin Lee na s. 10 a 20) a v práci jsou i další jazykové či ediční chyby: „Wining“ namísto Winning na s. 45;

nedůsledné značení kulturních děl kurzívou – např. v kapitole o filmu *Parasite* se toto kurzívové značení zcela vytratí; verze „*Heavenly Homecoming to Stars*“ v titulu podkapitoly 4.1 na s. 27, zatímco jinde v textu se používá nehovorové znění „*Heavenly Homecoming to Stars*“; také způsob odkazování ke zdrojům je i z hlediska anglofonního standardu jemně defektní – příklad ze str. 28 „saw a steady decline during this period. (Kalbi, 2015, nestr.), (Darcy Paquet, 2009, 61-62)“ se ve stejném provedení vyskytuje i jinde a je vadný z hlediska interpunkce: tečka patří až za závorku ukončující referenční odkaz, který se v tomto provedení stává syntakticky bezprizorným a nepatří do žádné věty. V soupisu literatury na konci práce chybí u Leeovy monografie místo vydání (Manchester) a ve filmografickém údaji „*Hoorah! For Freedom* [film]. Režie CHOI In-gyu. Jižní Korea, 1946“ (s. 55) je špatně uvedená lokace – Korea v té době ještě nebyla rozdělena na Severní a Jižní.

Cenné však je, že výklad dobře pracuje s klíčovými kategoriemi vývojové poetiky, jako jsou koncepty tradice či vlivu, ale i změny charakteru epochy a jiné cirkulace společenské energie. Z hlediska kulturně-vývojových standardů se pak trochu nezvykle jeví jen periodizační období od roku 1988 až do současnosti, označované jako The Boom (kap. 5.2). Pro monografie vzniklé těsně po roce 2000 se mohlo toto období jevit jako jeden celek, ale fakt, že mezitím k té současnosti přibýly ještě další desetiletí a období přesahuje čtyři desetiletí, bylo by asi na místě je rozčlenit na nějaké dílčí periody.

Styl výkladu je dobře nastaven i z hlediska zprostředkovávání: nepředpokládám modelového čtenáře, který by veškerý materiál také takto dopodrobna znal, a proto jednotlivá díla výkladově charakterizuje a přibližuje skrze tematickou, žánrovou či elementární dějovou charakterizaci; zároveň ale nezahluje popisností či pozitivistickou evidencí všemožných faktů. Výklad je schopný vnímat filmový jazyk v jeho obraznosti, tedy nejen jako zpředmětnění nějakých osob a událostí, ale i jako metafory či symboly, které generují a šíří univerzálnější významy.

Práce tedy v souhrnu nabízí pečlivě ze zdrojů poskládanou souhrnnou a dostatečně komplexní představu o tom, co korejská kinematografická nová vlna obnáší jak z hlediska její filmové poetiky, tak i z hlediska rezonance v dobovém kulturním a společenském kontextu, a to včetně postižení obecných i specifických rysů filmového průmyslu v globální éře, tedy komerčního vlivu Hollywoodu, vzniku globalizované celosvětové populární kultury či nástupu streamovacích platforem či trvajících rozdělení Korey na dva antagonistické státy. Práce tudíž dokáže v závěru přesvědčivě zdůvodnit, proč se filmy typu *Parasite* (2019) stávají tak globálně úspěšnými – snižují práh kontextově specifického a nabízejí výlet do exotického, jinakostního fikčního světa, který ale je pro diváka dobře čitelný či vnímatelný, aniž by musel disponovat hlubší a širší korejskou kulturní encyklopedií.

I přes drobné poklesky v řemeslném provedení vnímám práci jako podnětnou, přínosnou a jednoznačně ji doporučuji k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: výborně

.....
podpis oponenta práce

V Českých Budějovicích dne 15. srpna 2022

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------